АКАДЕМИЈА САВЕТНИКА

Уз Приручник ФТСаветовања: Разговор

САМОПРОВЕРА САВЕТНИКА

Шта ја уносим у вођење Разговора: шест целина за писану проверу сопственог поступка

Драгослав Јојић

Књижица, радна верзија v0.1

БезБриге • Београд, 2026.

СТАТУС КЊИЖИЦЕ

Самопровера Саветника је друга књижица уз Ресурс ФТСаветовања: писани инструмент без бодовања којим Саветник проверава шта сам уноси у поступак Ресурса, између онога што је чуо од Саговорника и онога што је изабрао да уради, ради једне промене у сопственом раду. Не предаје се, не оцењује се и не односи се на Саговорника.

Ово је инструмент уз Ресурс Разговор. По правилу серије сваки Ресурс има две књижице, Приручник и инструмент; Статус документа Приручника наводи Самопроверу Саветника као другу књижицу, у засебној верзији. За Разговор инструмент није Тест, зато што Разговор није особина Саговорника ни Саветника, него Задатак са својом Структуром, Редоследом и Окидачима преласка (Део 1), а Задатак се не мери скалом.

Разлика је важна и у томе на кога се односи. Тест мери оног ко га ради. Ова књижица се односи искључиво на Саветника, никада на Саговорника. Она не замењује кратку проверу из Прилога 6, која се ради пре и после појединачног Разговора, него проверава оно што се у низу Разговора понавља.

Шта књижица јесте

- писана провера сопственог поступка од Припреме до обраде;
- начин да Саветник види шта уноси у Разговор пре него што Саговорник ишта каже;
- основа за једну промену у сопственом раду, не за оцену.

Шта књижица није

- није Тест и нема бодовање, збир, ниво ни резултат;
- није мерило за оцену другог Саветника, за избор сарадника ни за било какву селекцију;
- није упитник који се даје Саговорнику, ни у целини ни у деловима;
- није психолошки инструмент и не служи процени личности ни утврђивању Типа личности.

ОСНОВНА НАПОМЕНА

Ниједан одговор у овој књижици не показује какав је Саветник човек. Он показује шта Саветник чује, а шта само слуша, и где прелази даље без испуњеног Окидача.

Како се ради

Пише се руком, у једном седењу, без прекида и без консултовања колега. Одговара се на прву, зато што прва реченица показује затечено стање, а трећа већ показује оно што Саветник мисли да би требало да одговори.

Тврдње се обележавају у три степена: не, понекад, често. Степени не носе бодове и не сабирају се. Они постоје само зато што одговор да или не сакрива управо оно што је занимљиво.

Питања за писани одговор важнија су од тврдњи. Ако нема времена за целину, ради се само она целина која се односи на оно што у последње време не иде.

Када се ради

- пре првог самосталног Разг1;
- после сваких десетак Разговора за које постоји Лист документације (Прилог 3);
- после сваког Разговора на чијем крају Саветник не уме да наведе шта је чуо;
- увек када се исти исход понови три пута заредом.

Шта се ради са одговорима

Књижица се не архивира и не предаје. Из ње се извлачи једна промена, уписује се на завршни лист и проверава после десетак Разговора. Једна, а не списак, зато што промена у сопственом раду подноси исти темпо као и померање нивоа код Саговорника.

Целине 1, 3 и 4 односе се на оно што Саветник унапред носи у Разговор. Целине 2, 5 и 6 односе се на оно што ради у Разговору: 2 и 5 у самом Разговору, 6 у низу Разговора. Ако се одговори из те две групе не слажу, тај несклад је најкориснији налаз у књижици.

ЦЕЛИНА 1 Чиме мерим Разговор

Поглавље 7.6 каже да мерење успеха потписом није грешка у вођењу него у гледању, и да рађа све остале: Саветник који себе мери потписима почеће да прескаче Окидаче, да нуди пре нивоа и да убеђује, не зато што не зна како треба, него зато што га мера гура. Ова целина проверава коју меру носим у себи пре него што Разговор почне.

Тврдња	не	понекад	често
После Разговора без потписа осећам да сам изгубио дан.			
Разговор оцењујем по томе колико је био пријатан.			
Кад видим да ниво није стигао до Понуде, ипак је поменем, за сваки случај.			
Одлагање Саговорника читам као полууспех.			
Не бих умео да кажем за колико је нивоа НСП померен Саговорник у последња три Разговора.			
Дисквалификацију после Разг0 доживљавам као губитак сусрета.			
Своју меру успеха никада нисам записао.			

За писани одговор

Опиши последњи Разговор који је завршио без потписа, а у коме је ниво померен. Шта је померило ниво, и по чему то знаш?

Како се одговори читају

Ако таквог Разговора нема, то не значи да их није било, него да не постоји мера по којој би били препознати. Поглавље 1.8 каже да сви Разговори имају исти Циљ: померити НСП бар за један ниво (К-008). Потпис није Циљ него последица целог ланца (поглавље 6.8). Ако мерим потписом, Разговор који је тачно очитао НСП 1 и завршио Дисквалификацијом са отвореним вратима личиће ми на неуспех, а то је обављен Разговор.

Функционалан корак

После следећих пет Разговора у Лист документације, у ред „Шта је померило ниво“, уписујем једну реченицу, и кад ниво није померен.

ЦЕЛИНА 2 Окидач преласка: чуо сам или нисам чуо

Ово је најважнија целина у књижици. Поглавље 1.4 зове Окидач преласка најоперативнијим појмом целог Приручника и каже да је најчешћа грешка на терену прелазак у следећи део без испуњеног Окидача. Поглавље 1.6 раздваја слушање, које се мери намером, од чути, које се мери садржајем. Овде се проверава да ли прелазим даље зато што сам чуо или зато што је прошло време.

Тврдња	не	понекад	често
У анамнезу прелазим и кад нисам чуо зашто је дошао.			
Игру почињем пре него што сам чуо ниво НСП, везан за нешто што је Саговорник изговорио.			
У следећи део прелазим зато што је разговор пријатан.			
Кад ме питају шта сам чуо, одговорим шта ми се учинило.			
Четири Окидача из Картице делова (Прилог 2) не бих могао да наведем напамет.			
Ниво НСП изводим из утиска, а не по Тесту лица.			
Прелазак без испуњеног Окидача не уписујем у документацију.			

За писани одговор

Узми последњи Разг1. За сваки од четири дела напиши дословно реченицу коју је Саговорник изговорио и на којој почива испуњен Окидач. Где реченице нема, упиши „нисам чуо“.

Како се одговори читају

Мерило је просто: ако одговор није реченица коју је Саговорник изговорио, нисам чуо. Оно што је чуто је Чињеница (К-415); Тип или ниво који из тога изводим има статус Хипотезе (К-417), са унапред реченим знаком који би је оборио. Прво празно поље обично објашњава сва остала: ако је празно поље у првом делу, све после тога чуло се из бусије, а анамнеза вођена преко неразбијене бусије даје уредне, потпуне и погрешне податке (поглавље 3.1). Прво лице се рачуна као признавање Потребе тек кад питање ЗАШТО потврди да иза исказа стоји Потреба.

Функционалан корак

У наредних пет Разг1 на крају сваког дела у себи изговарам Окидач из Прилога 2 као питање на које постоји одговор да или не, и не прелазим даље док не одговорим са да.

ОСНОВНА НАПОМЕНА

Неиспуњен Окидач није неуспех него податак (поглавље 1.4). Циљ ове целине није да Саветник стигне до четвртог дела, него да зна где је стао и да то упише.

ЦЕЛИНА 3 Шта претпостављам пре него што чујем

У Припреми се Тип претпоставља, у првом делу Разг1 се чује (поглавље 2.2). Поглавље 7.4 каже да је вођење по сопственој претпоставци подмукла грешка, зато што изгледа као припремљеност, и да се код човека кога Саветник већ познаје претпоставка одбацује још теже. Ова целина се бави сликом коју доносим пре него што Саговорник проговори.

Тврдња	не	понекад	често
Пре Разговора већ знам ПАЕИ Тип Саговорника и не проверавам га.			
Кад Саговорник реагује другачије него што сам очекивао, то читам као шум.			
Са човеком кога познајем прескачем први део.			
Начин на који је до сусрета дошло мења мој поступак, а не само моје очекивање.			
У Припреми не питам ко доноси Одлуку и чије мишљење Саговорник узима у обзир.			
Место сусрета бирам према својој удобности.			
Оно што чујем у Разг0 носим у Разг1 као податак.			

За писани одговор

Узми последњи Лист припреме (Прилог 4). Шта си претпоставио о Типу и на основу чега? Затим напиши шта си у првом делу стварно чуо и када си претпоставку одбацио, ако јеси.

Како се одговори читају

Правило из поглавља 2.2 гласи: претпоставка из Припреме је Хипотеза и важи до прве Чињенице која јој противречи, и ниједног тренутка дуже. Ако не умем да кажем када сам је одбацио, вероватно је нисам ни проверио. Поглавље 2.5 каже да оно што се чује у Разг0 није налаз него прва верзија онога што човек сматра безбедним да каже. Ако место бирам по својој удобности, а не по томе може ли човек лако да оде, то није добро место него притисак.

Функционалан корак

У наредних пет Листова припреме уз претпостављени Тип уписујем и један знак који би ту претпоставку оборио, а после првог дела проверавам да ли се знак појавио.

ЦЕЛИНА 4 Шта ме вуче у садржај

Поглавља 2.6 и 7.2 налазе исти узрок двема грешкама: Саговорник пита шта се нуди, а Саветнику је непријатно да не одговори. Поглавље 3.3 повлачи границу у првом делу: инсистира се на питању, не на одговору. Ова целина проверава моју нелагоду, јер она бира мој поступак пре него што то приметим.

Тврдња	не	понекад	често
На „О чему би се радило?“ у Разг0 одговорим садржајно.			
Разг0 продужим и после договореног термина.			
Непријатно ми је да питам „Зашто си дошао?“.			
Кад Саговорник измакне са „Па ти си ме звао“, прихватим то и пређем даље.			
Питање из првог дела понављам више од два пута, или подигнем тон.			
Кад А Тип пита како то функционише, почнем да објашњавам садржај.			
Тишина после одговора у анамнези ми је непријатнија него Саговорнику.			

За писани одговор

Наведи последњи пут када си ушао у садржај пре времена, у Разг0 или у Разг1. Напиши дословно шта те је Саговорник питао и шта си у том тренутку осетио.

Како се одговори читају

Тврдње су у два правца. Већина описује попуштање: улазак у садржај, продужавање, прихваћено измицање. Пета описује супротно, притисак. Разлика између разбијања бусије и притиска је у томе чија је Одлука: разбијање бусије враћа Одлуку Саговорнику, притисак му је узима (поглавље 3.3). Поглавље 2.6 подсећа да ускраћивање садржаја није тактика, него последица тога што садржај у том тренутку још не постоји: ако одговорим, измишљам.

Функционалан корак

У наредних пет Разг0 на питање о садржају одговарам истом, унапред записаном реченицом која помера разговор са садржаја на сусрет, и после позива бележим да ли сам је изговорио.

ЦЕЛИНА 5 Ко говори и чија је Одлука

Поглавље 7.3 каже да је убеђивање покушај да се Одлука донесе са погрешне стране стола, а знак је да Саветник говори више од Саговорника у другом или трећем делу. Поглавље 7.7 поставља границу изнад свих правила: оно што је Саговорник открио не сме постати полуга. Ова целина се не попуњава из уверења него из сећања на конкретне реченице.

Тврдња	не	понекад	често
У анамнези говорим више од Саговорника.			
Последицу у ШТА АКО изговорим уместо Саговорника.			
Добре аргументе из другог дела понављам у трећем, кад Мотив не помера ниво.			
Тон дела мењам према Типу Саговорника, уместо да мењам само улаз.			
У четвртом делу додајем и тумачим, уместо да понављам шта сам чуо.			
Оно што ми је Саговорник открио о себи употребим кад оклева.			
У Лист документације уписујем лични садржај, а не само функционални налаз.			

За писани одговор

Напиши дословно реченицу којом си у последњем Разговору вратио Саговорнику нешто што ти је раније рекао. Затим одговори: да ли је служила да он то поново чује, или да попусти?

Како се одговори читају

Поглавље 7.7 даје мерило: позвати се на оно што је човек рекао, да би он то поново чуо и сам донео закључак, јесте Саветовање; употребити то исто да би се појачао притисак у тренутку када оклева, није. Мера кад није јасно на којој се страни стоји гласи: чија је Одлука на крају? Тон је ПАЕИ Задатка и не мења се од човека до човека, а улаз се бира по Типу личности Саговорника (поглавље 1.5): ко их замени, води различит Разговор са сваким човеком. Ниједна ознака, ни ниво НСП ни Тип личности, не изговара се Саговорнику.

Функционалан корак

У наредних пет Разг1 после питања ШТА АКО не говорим ништа док Саговорник сам не изговори последицу, а у Лист документације уписујем његову реченицу у наводницима.

ЦЕЛИНА 6 Понављани обрасци у мојим Разговорима

Појединачан Разговор није податак. Три иста исхода јесу. Ова целина се не попуњава из сећања него из Листова документације (Прилог 3) из последњих десетак Разговора. Поглавље 7.5 даје први знак: ако у евиденцији има десет записа, а Разговора је било четрдесет, то је евиденција продаје, а не Саветовања.

Тврдња	не	понекад	често
Лист документације попуњавам само после позитивног исхода.			
Разговори ми стају на истом делу.			
Ред „Први Окидач који није испуњен“ остаје празан.			
Потребу за Разг2 препознам тек на крају Разг1.			
Разг2 водим испочетка, као да документације из Разг1 нема.			
Кад у Разг2 уђе нови судоносилац, прескачем први део.			
Најчешће завршавам истим исходом, без обзира на ниво који сам чуо.			

За писани одговор

Прегледај последњих десет Листова документације. На ком делу се Разговор најчешће зауставио, и колико пута је ред о незадовољеном Окидачу остао празан?

Како се одговори читају

Ако се Разговори заустављају на истом делу, узрок готово никада није тај део него онај пре њега: најчешће први део без разбијене бусије или анамнеза без чутог нивоа. Поглавље 6.3 каже да су ставке „на чему се стало“ и „исход Дис_Квалификације“ најважније, а да најчешће изостају. Разг2 се заказује из Разг1, не после њега (поглавље 6.7). Кад у Разговор уђе стварни судоносилац, за њега важи све од почетка, са његовим Типом, нивоом и бусијом.

Функционалан корак

Наредних десет Разговора попуњавам Лист документације после сваког, без обзира на исход, и увек попуњавам ред „Докле се стигло“, па исту ову целину радим поново са подацима уместо са утиском.

ЗАВРШНИ ЛИСТ

Из целе књижице извлаче се три налаза и једна промена. Не више од једне.

Ставка	Унос
Датум самопровере	
Налаз 1	
Налаз 2	
Налаз 3	
Која целина ме је највише изненадила	
Једна промена коју уводим	
По чему ћу знати да је промена наступила	
Датум следеће самопровере	

ГЛАВНА ПОРУКА

Саветник који прелази даље без испуњеног Окидача води Разговор по ономе што претпоставља, а не по ономе што је чуо, и на крају не зна ни где је стао ни чија је Одлука.

ОСНОВНА НАПОМЕНА

Ова књижица остаје код Саветника. Не предаје се, не оцењује и не користи као основа за процену туђег рада, ни као извештај Ментору. Њена једина сврха је једна промена у сопственом поступку и провера да ли је наступила.

Ако током самопровере искрсне садржај који излази из оквира посла, важе иста правила заустављања која важе и у Разговору са Саговорником. Самопровера није терапија и не служи решавању личних питања.